

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Lapin hyvinvointialueen näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kätilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista.

Kätilökoulutus

Esityksen mukaan kätilökoulutus ei olisi enää tutkintoon johtavaa koulutusta ja koulutukseen pääsyn ehtona olisi suoritettu sairaanhoitaja (AMK) tutkinto. Ehdotettu mahdollisuus ammattikorkeakouluille tarjota opiskelijoille mahdollisuutta hakea samanaikaisesti opinto-oikeus sairaanhoitajan tutkintoon ja kätilön koulutukseen on kannatettava. Toivomus olisi, että kätilökoulutus pysyisi edelleen tutkintoon johtavana koulutuksena ja se olisi edelleen houkutteleva vaihtoehto kyseistä ammattia harkitseville.

Luonnos esittää kätilökoulutuksen tavoitteelliseksi suoritusajaksi 1,5 vuotta. Tavoitteena muutoksella olisi sujuvoittaa koulutuspolkuja ja nopeuttaa ammatteihin valmistumista ja käytettävissä olevien resurssien käyttöä. Eu-direktiivin mukainen kätilökoulutuksen 3000 tunnin laajuuden esittäminen opintopisteinä toisi selkeyttä. Tuntimäärän opintojen sisällyttäminen 1,5 vuoteen on haasteellista ainakin harjoitteluiden näkökulmasta. Tavoitteeseen saada nopeasti valmiita kätilöitä voi vaikuttaa merkittävästi harjoittelupaikkojen saatavuuden haasteet synnytyssairaaloiden vähentyessä. Kesäaikana harjoitteluiden toteuttaminen tuo haasteita. Sijaisresurssin turvaaminen on vaatinut kesäajalla kesälomien sijoittamisen mahdollisimman pitkälle ajanjaksolle ja lisäksi toiminnassa on sulkuja. Tämä tarkoittaa, että vakituista henkilöstöä töissä on vähemmän ja sijaiset ovat joko alaa opiskelevia tai juuri ammattiin valmistuneita. Sen sijaan, että he toimisivat kesäaikana harjoittelevien ohjaajina, tulisi heidän itse saada vahvasti tukea uransa alkutaipaleelle.

Sairaanhoitajantutkinto (AMK) 3,5 vuotta ja sen jälkeen kätilökoulutus 1,5 vuotta tarkoittaa 5 vuoden opiskelua, jonka jälkeen koulutustaso ei nouse. Tällä voi olla vaikutusta kätilön ammatin

houkuttelevuuteen. Suomen Kätilöliiton ja Valtakunnallisen kätilöopettajaverkoston ehdotusta kätilökoulutuksen kehittämistä ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi tulisi harkita, koska se voisi olla vetovoimatekijä hakeutumaan kätilökoulukseen

Terveydenhoitajakoulutus

Tällä hetkellä terveydenhoitajia työskentelee sairaanhoitajien tehtävissä ja/tai yhdistelmä tehtävissä sairaanhoitajan ja terveydenhoitajien tehtävissä. Pelkkiä terveydenhoitajien tehtäviä on Lapin alueella vähän tarjolla verrattuna sairaanhoitajien tehtäviin. Terveydenhoitajien koulutukseen tulisi lisätä esimerkiksi mielenterveys- ja päihdetyö ja kotisairaala palvelut säilyttäen terveyden edistämisen vahvan näkökulman. Molempiin koulutuksiin tulisi lisätä palvelutarpeen muutoksista aiheuttamat muutokset (ikäntyminen, kansainvälistyminen, varautuminen).

Ensihoitajakoulutus

Pykälän 11 tarkennukset ovat perusteltuja ja kannatettavia. perusteltuina ja kannatettavina. Ne tukevat ensihoitajan ammatillista identiteettiä ja selkeyttävät ammattiprofiilia. Pidämme myönteisenä sitä, että ensihoitajan koulutuksen voi jatkossa suorittaa myös sairaanhoitajatutkinnon jälkeen.

Tarkentavat kysymykset ja huomiot:

- Sairaanhoitajatutkinnon suorittaneet ovat tähän saakka voineet pätevyitä hoitotason ensihoitajiksi suorittamalla 30 opintopisteen laajuisen ensihoidon täydennyskoulutuksen.

Nykyisen ensihoitoasetuksen mukaan:

"Ainakin toisen ensihoitajan on oltava ensihoitaja (AMK) tai laillistettu sairaanhoitaja, joka on suorittanut hoitotason ensihoitoon suuntaavan vähintään 30 opintopisteen laajuisen opintokokonaisuuden yhteistyössä sellaisen ammattikorkeakoulun kanssa, jossa on opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti ensihoidon koulutusohjelma."

Poistuuko tämä mahdollisuus uudistuksen myötä?

- Mikäli ainoaksi väyläksi sairaanhoitajatutkinnon suorittaneille muodostuu 90 opintopisteen laajuinen ensihoitajan tutkintokoulutus, tulee varmistaa koulutusvolyymien riittävyys koko maassa, jotta hoitotason ensihoitajien saatavuus ei vaarannu.

Opetuksen maksuttomuus on hyvä säilyttää ja koulutuksen kesto pidetään perusteltuna.

Kelpoisuus ammattikorkeakouluopintoihin

Tarkentavat kysymykset ja huomiot:

- Tuleeko opistoasteen sairaanhoitajan päivittää tutkintonsa ensin sairaanhoitaja (AMK) -tutkinnoksi ennen hakeutumista koulutukseen vai päivitetäänkö opistoasteen tutkinto (AMK) -tutkinnoksi opintojen aikana muiden opintojen lisäksi?

- Vai katsotaanko opistoasteen sairaanhoitajan tutkinto rinnasteiseksi sairaanhoitaja (AMK) -tutkinnon kanssa uuden lainsäädännön puitteissa?

Leena Karjalainen, hoitotyön johtaja

Tuula Valkola, johtava hoitaja, terveydenhoitajakoulutus

Marjaana Vuolo, ylihoitaja, kätilökoulutus

Meiju Salmela, ylihoitaja, ensihoitajakoulutus

Jari Pirnes, ensihoitajakoulutus, ensihoidon vastuulääkäri

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

Ei ole lausuttavaa

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

Ei ole lausuttavaa

Karjalainen Leena
Lapin hyvinvointialue